

Bibliotēku attīstības centra sadarbības virzieni ar reģionu galvenajām bibliotēkām

Evija Vjaterē
Latvijas Nacionālā bibliotēka
Bibliotēku attīstības centrs

Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru sanāksme
24.11.2022

Programma «Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām»

Programma «Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām» ir LNB izstrādāta un realizēta programma, ko finansē Latvijas Republikas Kultūras ministrija (KM).

Programmas mērķis – atbalstīt grāmatniecības nozari un pastarpināti grāmatu autorus, tulkotājus un ilustratorus, kvalitatīvi papildināt Latvijas publisko bibliotēku krājumus ar pēdējo gadu izdevumiem un nodrošināt tiem plašāku Latvijas iedzīvotāju pieejamību, veicinot lasītprasmi.

2022. gadā publiskajām bibliotēkām iegādātas 484 nosaukumu grāmatas 18 591 eksemplāros no 39 Latvijas izdevniecībām. (programmas finansējums – 200 000 EUR)

Programmas izvērtēšanas aptauja (2022. gada janvāris)

Programmas «Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām» izvērtēšanas seminārs (2022. gada marts)

Programma «Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām»

Latgales Centrālā bibliotēka
8. Jūnijs · 🌐

Arī šogad, pateicoties **LNB Bibliotēku attīstības** centra izstrādātajai un Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstītajai programmai "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām", esam saņēmuši grāmatu eksemplārus, kuri pavisam drīz piecēs mūsu lasītājus. 📖

Sakām paldies Latvijas Nacionālā bibliotēka / National Library of Latvia, lai dzīvo grāmatas! 📖

#grāmatuiepirkums

Dobeles Novada Centrālā Bibliotēka
28. Oktobris plkst. 15:53 · 🌐

LNB projekts "Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām!"
Dobeles novada bibliotēkām piešķirtā naudas summa 2022.gada 2.posma grāmatu iegādei ir 2 803,71 EUR.
Atlasītie 236 eksemplāri tika sadalīti visām Dobeles reģiona pašvaldības publiskajām bibliotēkām.... Skatīt vairāk

Programma «Mediju politikas īstenošana, mentoru medijpratības veicināšanas pasākumi»

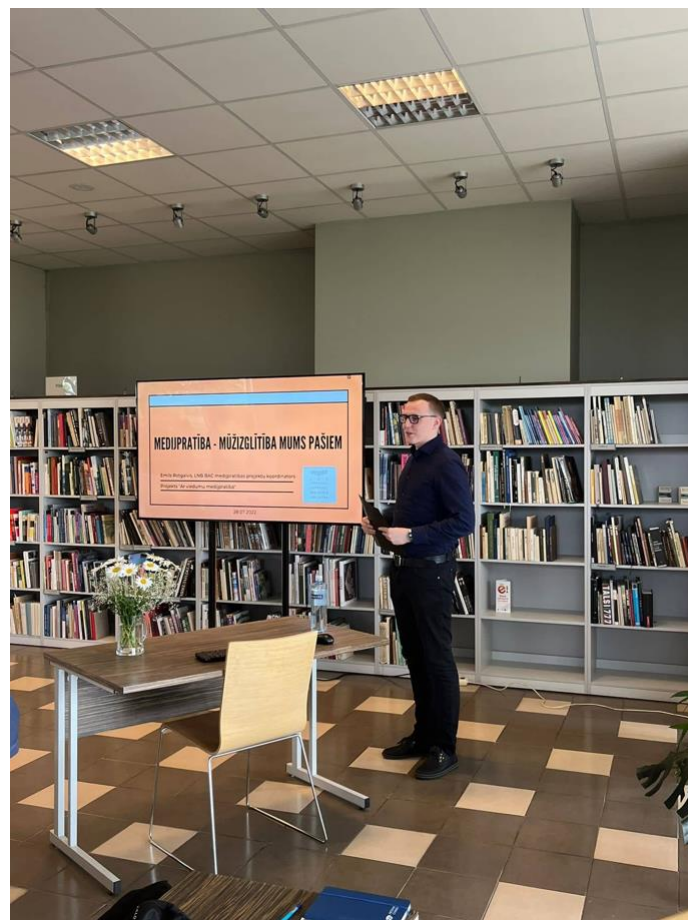
Sadarbībā ar Latvijas Senioru kopienu apvienību, Madonas novada bibliotēku, Dobeles novada Centrālo bibliotēku un Tukuma bibliotēku īstenots senioru un bibliotekāru medijpratības kompetences pilotprojekts «Ar viedumu medijpratībā»

Pilotprojekta mērķis bija pilnveidot Latvijas senioru medijpratības zināšanas un gatavību saskarsmē ar dezinformāciju un krāpnieciskiem ziņojumiem, meklēt jaunus saskares punktus starp reģionu bibliotekāriem un bibliotēku senioru auditoriju, iedvesmojot jaunām aktivitātēm medijpratības jomā

Projekta apraksts un prezentācijas pieejamas Latvijas Bibliotēku portālā:

<https://www.biblioteka.lv/istenots-lnb-biblioteku-attistibas-centra-pilotprojekts-ar-viedumu-medijpratiba/>

Programma «Mediju politikas īstenošana, mentoru medijpratības veicināšanas pasākumi»

Programma «Mediju politikas īstenošana, mentoru medijpratības veicināšanas pasākumi»

Bibliotekāru kompetences pilnveides programma «Medijpratības meistari»

Mācību mērķis ir sagatavot medijpratības meistarus - mentorus, kas apgūtās zināšanas spētu nodot gan citiem kolēģiem, gan sabiedrībai -, kā arī veicināt meistarų savstarpējo tīklošanos, pieredzes un domu apmaiņu

Medijpratības meistari programmā gūs nepieciešamās zināšanas, apgūs metodes un dažādu materiālu izmantojumu, lai vadītu nodarbības par medijpratības tematiem arī savās bibliotēkās

Norises laiks – no 2022. gada oktobra līdz 2023. gada maijam

Programma «Mediju politikas īstenošana, mentoru medijpratības veicināšanas pasākumi

Pēc vasarā rīkotas atlasēs «Medijpratības meistarū» programmā uzņemti 24 Latvijas reģionu bibliotekāri, t.sk. no reģionu galvenajām bibliotēkām: **Balvu Centrālā bibliotēka, Dobeles novada Centrālā bibliotēka, Bauskas Centrālā bibliotēka, Gulbenes novada bibliotēka, Jelgavas pilsētas bibliotēka, Jēkabpils pilsētas bibliotēka, Jūrmalas Centrālā bibliotēka, Krāslavas novada centrālā bibliotēka, Kuldīgas Galvenā bibliotēka, Latgales Centrālā bibliotēka, Limbažu Galvenā bibliotēka, Līvānu novada Centrālā bibliotēka, Madonas novada bibliotēka, Ogres Centrālā bibliotēka, Rīgas Centrālā bibliotēka, Rēzeknes pilsētas bibliotēka**

Programma «Mediju politikas īstenošana, mentoru medijpratības veicināšanas pasākumi»

Projekts [Multi]Medijpratība

Projekts [Multi]Medijpratība sadarbībā ar Gētes institūtu

Piedalās: Jelgavas pilsētas bibliotēka, Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka, Valmieras bibliotēka, Latgales Centrālā bibliotēka un Kuldīgas Galvenā bibliotēka

Izveidotas piecas jauniešu komandas ar mērķi spēcināt zināšanas par medijpratību un video veidošanu

Izglītojoši video par medijpratības tēmām, kurus varēs izmantot nodarbībām skolās, bibliotēkās un citur

Video tēmas: Dezinformācija, Viltus ziņas, Sekstings, Dziļviltojumi, Stereotipi

Projekts [Multi]Medijpratība

Programma «Latviešu grāmatai 500» un reģionālās norises

Aicinājums organizēt “Latviešu grāmatai 500” veltītus un tematiskus pasākumus par grāmatniecības vēsturi, grāmatām, lasīšanu, rakstīšanu un to nozīmību un iespējām mūsdienās

Bibliotēku skaits: pieteikumi -11 / atbalstītas - 9

Aktivitāšu skaits: pieteikumi -15 / atbalstītas - 10 (izstādes, semināri, diskusijas, konferences, literārie pārgājieni, materiālu vākšana un izpēte u.c.)

Finansējuma avots: KM līgums notikumu cikla “Latviešu grāmatai 500” sagatavošanai un īstenošanai 2022. gadā

“Latviešu grāmatai 500” bibliotēku reģionālo koordinātoru e-pastu liste; koordinātoru tikšanās tiešsaistē (11.05.2022) un klātienē (27.09.2022)

Balvu Centrālā bibliotēka

Seminārs Balvu novada kultūras darbiniekiem “Reģionālā prese vakar un šodien.
Esam dzīvi vai paguruši ?!” (22.11.2022)

Vladislavs Malahovskis. “Latgaliešu prese neatkarīgajā Latvijā”;

Rasma Zvejniece. “Balvu Atmoda”- nozīmīgs Balvu rajona iedzīvotāju atmodas
vēstnesis 20. gs.90. gados”;

Ināra Groce. ““A12” ceļš uz Latgali vai Latgales ceļš uz pārnovadnieku sirdīm?”

Valkas novada Centrālā bibliotēka

Anitas Milleres lekcija (22.09.2022) “Grafoloģijas nozīme un pamatiemaņas rokraksta analīzē” ar mērķi sniegt zināšanas bibliotekāriem novadpētniecības krājumā esošo rokrakstu materiāla apzināšanā, atšifrēšanā un popularizēšanā

Pieredzes stāsts par Andreja Upīša rokraksta un daiļrades materiālu izpēti, sistematizēšanu un popularizēšanu (01.12.2022). Lektors: Arnis Koroševskis

Foto: Anitas Milleres lekcija “Grafoloģijas nozīme un pamatiemaņas rokraksta analīzē” Valkā 22.09.2022.

Bauskas Centrālā bibliotēka: lielformāta planšetizstāde pilsētvidē «Laikraksti Bauskā»

Bauskas Centrālā bibliotēka rīko izstādi pilsētvidē “Laikraksti Bauskā”

Bauskas Centrālā bibliotēka atsaukusies LNB aicinājumam būt par ziņnesi norišu kopai “Latviešu grāmatai 500” un ar LNB finansiālu līdzatbalstu no 1. novembra piedāvās iepazīties ar izstādi, kas rāda Bauskas laikrakstu dažādību un tendences vairāk nekā 100 gadu garumā.

Portāls Bibliotēka.lv, 21. oktobris, 2022 | © 38

Izstādes pamatdoma – vizuāli pievilcīgā veidā un īsā laika posmā parādīt, kas ir bijuši mūsdienu laikraksta “Bauskas Dzīve” priekšteči. Bauskas preses vēstures aizsākumi meklējami 1893. gadā, kad iznāca izdevums ar nosaukumu “Sludinājumi”. To turpinājuši laikraksti, kas dažādu politisko, ekonomisko un sabiedrisko norišu rezultātā tikuši slēgti, apvienojušies vai mainījuši nosaukumu. Izstāde ar lielformāta planšetēm “Laikraksti Bauskā” plašāk rāda daļu no tiem. Izstādē avīžu nosaukumiem, rakstiem un jo īpaši sludinājumiem ir ļauts stāstīt pašiem par sevi, pievienojot vien informāciju par laikraksta iznākšanas laiku, izdošanas un iespēšanas vietu. Vecā druka, aktuālie uzsaukumi, laikrakstu cena un virsraksti kalpo kā ceļa zīmes izstādes

No izstādes publicitātes materiāliem

Ziņu arhīvs

- ▼ 2022 (371)
- OKTOBRIS(41)
- SEPTEMBRIS(47)
- AUGUSTS(38)

Gulbenes novada bibliotēka

«Misiņš un Egle. Biogrāfiju līkloči» – literārais pārgājiens

Dzīvesstāstu pārgājienos tiks aicināts ikviens iedzīvotājs, īpaši tiks aicināti kultūras darbinieki

100. GADU
GULBENES
GRĀMATAI

Madonas novada bibliotēka

Interaktīva prezentācija par laikrakstu rašanās sākumu un attīstību līdz mūsdienām Madonā (senāk – Biržos) un tuvākajā apkārtnē

100g

Laikrakstu vēsture Madonā un tuvākajā apkārtnē atainota Madonas novada bibliotēkas interaktīvā izstādē

Madonas novada bibliotēka ir izstrādājusi interaktīvu virtuālo izstādi, kurā ikviens aicināts iepazīties ar laikrakstu rašanās sākumu un attīstību līdz mūsdienām Madonā (senāk – Biržos) un tās tuvākajā apkārtnē.

 Portāls Bibliotēka.lv, 31. oktobris, 2022 | 35

Ceļā uz "Latviešu grāmatai 500" Madonas novada bibliotēka, apzinoties savu lomu rakstītā vārda un grāmatas nozīmīguma popularizēšanā, kā arī sabiedrības izglītošanā, iesaistījās LNB programmā, kas veltīta latviešu grāmatas gadadienas atzīmēšanā. Ar mērķi – popularizēt latviešu kultūras attīstību caur rakstītā vārda grāmatās, laikrakstos nozīmi, izveidota interaktīva virtuālā izstāde par laikrakstu rašanās sākumu un attīstību līdz mūsdienām Madonā (senāk – Biržos) un tuvākajā apkārtnē. Izstādi sagatavoja Laura Lubkina.

[Skatīt interaktīvo izstādi](#)

Informāciju sagatavoja:

Daiga Puķīte

Madonas novada bibliotēka

biblioteka.madona.lv

Laikrakstu vēsture Madonā
un tuvākajā apkārtnē

latviešu 500
grāmatai

madona
Madonas
novada
bibliotēka

Ziņu arhīvs

- ▼ 2022 (377)
- NOVEMBRIS(1)
- OKTOBRIS(47)
- SEPTEMBRIS(46)
- AUGUSTS(38)
- JŪLIJS(33)
- JŪNIJS(26)
- MAIJS(34)

Aizkraukles pilsētas bibliotēka

Tikšanās ar Lindu Šmiti (15.10.2022) - saruna gan par viņas radošo darbu – biogrāfiskā romāna “Valdis” tapšanu un materiālu pētīšanu

**Foto: Lindas Šmites priekšlasījums “Ne tikai Staburaga bērns Valdis”
Aizkraukles novada centrālās bibliotēkas Lasītavā 15.10.2022.**

Jēkabpils pilsētas bibliotēka

Izstāde **«Ar roku pierakstīts»** - materiāli no Sarmītes Ozoliņas privātās novadpētniecības materiālu kolekcijas

Lekcija un saruna **«Senās grāmatas un rokraksti Jēkabpils novada kultūrvēsturē»** (02.12.2022). Lektore: Aija Taimiņa

grāmatas

Saldus pilsētas bibliotēka

Pasākums cikls “Saldus lappuses” (25.11.2022)

Tikšanās ar laikraksta “Saldus dzīve” ikgadējiem darbiniekiem – žurnālistiem, redaktoriem

Latviešu
grāmato

Saldus novada bibliotēkas
Konferenču zālē

25. novembrī
plkst. 16.00

par laikraksta
Saldus Zeme
60 gadu vēsturi un šodienu
atmiņās dalīsies ilggadējas
žurnālistes

Zenta Bajāre
Valda Deruma
Tamāra Kļaviņa
Andra Valkīra
un tikšanās ar
šodienas
redakcijas
kolektīvu

TAGAD...

! Informējam, ka pasākuma laikā
iespējama fotografēšana, filmēšana,
audio un tiešraīžu ierakstu veikšana
publicitātes nolūkos

Saldus Zeme
LAIKRAKSTS
SALDUS
NOVADAM

TOREIZ...

Latviešu grāmatotai 5LJO Latviešu grāmatotai

L N B
LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

SALDUS NOVADA
BIBLIOTĒKA

Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka

Liepājas pilsētas Centrālās zinātniskās bibliotēkas 245. gadskārtas Kurzemes bibliotekāru konference (25.11.2022)

Priekšlasījums "Latviešu Avīzēm - 200" / Lektore: LU Sociālo zinātņu fakultātes profesore Vita Zelče

grāmatas

Talsu Galvenā bibliotēka

Foto: Talsu Galvenās bibliotēkas akcijas "Raksti dzejā" un "Dzeja iziet ielās" Talsos un Dundagā 2022. gada septembrī

Grāmatniecības pieturpunktu karte

Kopīgi radīta dzeja Talsu Galvenajā bibliotēkā

2022. gada septembrī Talsu Galvenā bibliotēka rīkoja Dzejas nedēļu, kuras laikā norisinājās vairākas aktivitātes un pasākumi. Viena no norisēm, kas cieši sasaucas ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas rīkoto pasākumu programmu "Latviešu grāmatai 500", bija akcijas "Raksti dzejā" un "Dzeja iziet ielās".

Portāls Bibliotēka.lv, 25. oktobris, 2022 | © 6

Foto no Talsu Galvenās bibliotēkas arhīva

Akcijā "Raksti dzejā" piedalījās bibliotēkas apmeklētāji, kurā apmeklētāji iesaistījās radošā procesā, kopīgi radot dzejoļus par Talsiem. Katrs akcijas dalībnieks rindu pēc rindas varēja turpināt iepriekšējā dalībnieka uzrakstīto. Dzejas radīšana notika gan bibliotēkā, gan Dzejas busā (bibliotēkas organizēts vienas dienas maršruts pa Talsu novadu, piestājot vairākās pieturās, kurās notiek dzejas lasījumi un citas aktivitātes), kas devās uz Dundagas pusi.

Ziņu arhīvs

- ▼ 2022 (372)
- OKTOBRIS(42)
- SEPTEMBRIS(47)

Praktiska darbnīca «LVS ISO 11620: 2014 Informācija un dokumentācija. Bibliotēku snieguma rādītāji» ieviešana bibliotēkas novērtēšanā

Mērķis: Iedzīvināt bibliotēku ikdienas darbā snieguma rādītāju izmantošanu, izmantot tos bibliotēkas vai pakalpojumu vērtēšanai, bibliotēkas atrādīšanai vai prezentēšanai, atskaitēs dibinātājam vai arī kā plānošanas dokumentu rezultatīvos rādītājus.

Apakšmērķis: dalībniekiem ar savu piemēru iedrošināt citas bibliotēkas šo rādītāju plašākai izmantošanai ikdienas darbā.

Darbnīcas moto: Mācāmies vērtēt sevi, izmantojot pieejamos rīkus, pirms kāds to izdara mūsu vietā.

Darbnīcas uzdevums: testēt standartā piedāvātos snieguma rādītājus, analizēt dalībnieku pārstāvēto bibliotēku/reģionu bibliotēku iegūtos datus dažādos griezumos, atklāt un novērtēt bibliotēku darbības jomas, kas būtu pilnveidojamas.

Darbnīcas dalībnieki: Ventspils bibliotēka, Ogres Centrālā bibliotēka, Madonas novada bibliotēka

Izstrādāts darba instruments (*MS Excel*) ceturkšņu atskaišu veidošanai ar snieguma rādītāju iesaisti

Komandējumi uz reģionu galvenajām bibliotēkām

Bibliotēku attīstības centra nozares speciālistes darbā ar bērniem un jauniešiem vizītes RGB ar mērķi aktualizēt sadarbību profesionālās pilnveides un profesionālās informācijas aprites jomā, pārrunāt nozares aktualitātes, problēmas, izaicinājumus, kā arī iezīmēt sadarbības virzienus.

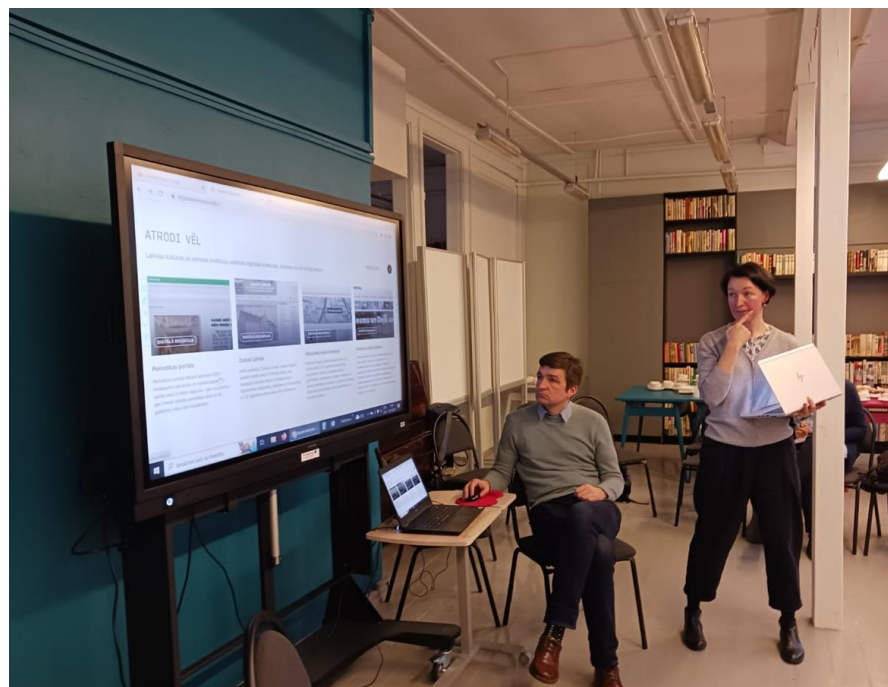
- ✓ Rīgas Centrālā bibliotēka
- ✓ Bauskas Bērnu bibliotēka
- ✓ Valmieras bibliotēka
- ✓ Cēsu Centrālā bibliotēka
- ✓ Ogres Centrālā bibliotēka
- ✓ Dobeles novada Centrālā bibliotēka
- ✓ Madonas novada bibliotēka
- ✓ Tukuma bibliotēka
- ✓ Salaspils novada bibliotēka
- ✓ Jelgavas pilsētas bērnu un jauniešu bibliotēka "Zinītis"

Komandējumi uz reģionu galvenajām bibliotēkām

Sadarbībā ar LNB Digitālās attīstības departamentu apmeklējām: Jelgavas pilsētas bibliotēku, Valmieras bibliotēku, Salaspils novada bibliotēku, Jēkabpils novada Galveno bibliotēku

Sarunu tēmas: digitalizācija, novadpētniecības materiāli, to ievietošana sistēmā DOM

Sadarbība projektos: nacionālie projekti

VKKF projekts «Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram»

Reģionālā norise «Talsos pēta, raksta un lasa» sadarbībā ar **Talsu Galveno bibliotēku**

Norises mērķis – popularizēt Talsu lokālo kultūrvidi un to pārstāvošos radošās un kultūras jomu cilvēkus, veicināt Talsu novada un autoru atpazīstamību, rosināt arī pārējos reģionus izcelt vietējos literātus un to devumu mūsdienu literāro norižu, novadpētniecības un vēsturiskā kontekstā

Sadarbība projektos: starptautiskie projekti

Latvijas un Moldovas attīstības sadarbības projekta “Bibliotēkas kā vietējās sociālās noturības un demokrātijas veidotājas drošības izaicinājumu laikos” ietvaros sadarbība ar Rīgas Centrālo bibliotēku, Latgales Centrālo bibliotēku, Krāslavas novada centrālo bibliotēku un Ludzas novada bibliotēku

Sadarbība projektos: starptautiskie projekti

Projekta “EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību” ietvaros Moldovas bibliotekāru prakse Latvijas bibliotēkās

Prakses tēma – sadarbība ar kopienu, vietējo tradīciju un novadpētniecības materiālu vākšana; kopienas iesaiste šajos procesos un piederības sajūtas veidošana; darba ar dažādām mērķgrupām, iekļaujošas sabiedrības veidošana, sadarbība projektos un aktivitāšu veidošanā

Praksi nodrošināja: **Rīgas Centrālā bibliotēka, Salaspils novada bibliotēka, Jūrmalas bibliotēka, Valmieras bibliotēka**

Sociālo mediju rubrika “Ko dara bibliotekārs?”

Lai popularizētu Latvijas bibliotekāru veikumu, vairotu sabiedrības izpratni par bibliotekāra darba ikdienu un celtu bibliotekāru profesionālo pašapziņu, Latvijas Bibliotēku portāls uzsāk jaunu sociālo mediju rubriku “Ko dara bibliotekārs?”.

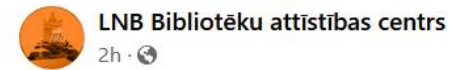
Rubrikas ietvaros sadarbība noteikusi

Valkas novada Centrālo bibliotēku

Jūrmalas Centrālo bibliotēku

Ogres Centrālo bibliotēku

Rēzeknes pilsētas Centrālo bibliotēku

#bibliotēkuportāls #kodarabibliotekārs

Klāt otrdiena, rubrikas "Ko dara bibliotekārs?" diena. Šodien viesojamies [Ogres Centrālā bibliotēka](#), kur uzzināsim par mazāk zināmiem bibliotekāra pienākumiem, bez kuriem vairs nav iedomājama profesijas ikdiens.

"Esmu Ogres Centrālā bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Sandra Nikolajeva.... [See more](#)

Paldies par sadarbību!